

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-X

ECOO10: Research Methodology in Economics - I

Day and Date: Monday, 15/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A probable and possible explanation of incidence of subject of the study it means.....
A) Concept B) Hypothesis C) Science D) None of these
- 2 gives the support to research .
A) Facts B) Theories C) Hypothesis D) Observations
- 3 The Process of Research starts with ----
A) Concept B) Hypothesis C) Classification D) Observation
- 4 ----- provides support to the Research. -----
A) Data B) Sampling C) Hypothesis D) Concept
- 5 The hypothesis designed on basis of Ideal characteristic known as-----
A) Research Hypothesis B) Null Hypothesis C) Ideal Hypothesis D) Working Hypothesis
- 6 The necessary information for research if collected by researcher himself is called-----.
A) Primary Data B) Secondary Data C) Survey D) All of the above
- 7 ----- includes in primary source of data.
A) Reference Books B) Magazines C) News Papers D) Questionnaire
- 8 The alternative answers are not given in the questionnaire is called -----
A) Open ended questionnaire B) Close ended questionnaire C) Pictural questionnaire D) Mixed questionnaire
- 9 ----- is the characteristic of Interview Technique.
A) Personal communication B) Only Two persons C) Non planned Programme D) All of the above
- 10 Which of the following statement was not true about qualitative research
A) the information is in in depth and reach in content
B) require a lot of skill in interpretation
C) is more time and cost consuming than quantitative research D) can be used to test casual hypothesis.
- 11 Who said that, " Economics is a one of the branch of science"
A) Peri B) Hume C) Marshall D) J.R. Hicks

- 12 Which methods are not used in economic research ?
A) Logical B) Imaginary C) Historical D) Experimental
- 13 In early period the research of Economics was mainly done by..... method.
A) Experimental B) Statistical C) Deductive D) Inductive
- 14 is the starting point of research.
A) Concept B) Classification C) Hypothesis D) Observation
- 15 gives an encouragement to the thinking.
A) Theory B) hypothesis C) Observation D) All of above

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Importance of Research Design
- 2 Features of Hypothesis
- 3 Limitations of Interview
- 4 Need of Literature Review

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Describe the types of Research Design.
- 2 What are types of Interviews?
- 3 State the concept of Applied Research?
- 4 Explain the concept of 'Conceptualization'.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is research design ? Explain steps of Research Design.
- 2 What is Research ? explain the types of Research ?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 अभ्यास विषय असलेल्या घटनेचे संभाव्य व शक्य स्पष्टीकरण म्हणजे होय.
अ) संकल्पना ब) गृहीतक क) विज्ञान ड) यापैकी नाही
- 2 हे संशोधनास बळकटी आणतात.
अ) तथ्य ब) सिद्धांत क) गृहीतक ड) निरीक्षण
- 3 संशोधनाची सुरवात ----- ने होते.
अ) संकल्पना ब) परिकल्पना क) वर्गीकरण ड) निरीक्षण
- 4 ----- हे संशोधनाला बळकटी प्राप्त करून देतात.
अ) तथ्य ब) नमुना क) गृहीतक ड) संकल्पना
- 5 आदर्श वैशिष्ट्याच्या आधारे मांडले जाणारे गृहीतक म्हणजे ----- होय.
अ) संशोधनात्मक गृहीतक ब) शून्य गृहीतक क) आदर्श गृहीतक ड) कामचलाऊ गृहीतक

- 6 संशोधनासाठी आवश्यक माहिती संशोधक स्वतः मिळवतो त्यास ----- म्हणतात.
अ) प्राथमिक तथ्य ब) दुय्यम तथ्य क) सर्वेक्षण ड) वरील सर्व
- 7 -----चा समावेश प्राथमिक सामग्रीत होतो.
अ) संदर्भ ग्रंथ ब) मासिके क) वर्तमानपत्रे ड) प्रश्नावली
- 8 ज्या प्रश्नावलीमध्ये प्रश्नांची उत्तरे दिलेली नसतात तिला ----- म्हणतात.
अ) मुक्त प्रश्नावली ब) बंदिस्त प्रश्नावली क) चित्रमय प्रश्नावली ड) मिश्रित प्रश्नावली
- 9 ----- हे मुलाखत तंत्राचे वैशिष्ट्य आहे.
अ) व्यक्तिगत आदान प्रदान ब) केवळ दोनच व्यक्ती क) अनियोजित कार्यक्रम ड) वरील सर्व
- 10 खालीलपैकी कोणते विधान गुणात्मक संशोधनाच्या बाबतीत चुकीचे आहे.
अ) माहिती सखोल आणि सामग्रीमध्ये समृद्ध आहे.
ब) स्पष्टीकरणात खूप कौशल्य आवश्यक आहे.
क) परिणामात्मक संशोधनापेक्षा जास्त वेळ आणि खर्च लागतो.
ड) कारणात्मक गृहीतक तपासण्यासाठी वापरले जाऊ शकते.
- 11 "अर्थशास्त्र ही विज्ञानाची एक शाखा आहे." असे कोणी म्हटले आहे.
अ) पेरी ब) ह्यूम क) मार्शल ड) जे आर हिक्स
- 12 अर्थशास्त्रीय संशोधनात कोणत्या पद्धतींचा वापर केला जात नाही ?
अ) तार्किक ब) काल्पनिक क) ऐतिहासिक ड) प्रायोगिक
- 13 प्रारंभीच्या काळातील अर्थशास्त्रीय संशोधन मुख्यत्वे पद्धतीने केले जात असे.
अ) प्रायोगिक ब) संख्याशास्त्रीय क) निगमन ड) विगमन
- 14हे संशोधनाचा आरंभ बिंदू होय.
अ) संकल्पना ब) वर्गीकरण क) गृहीतक ड) निरीक्षण
- 15 मुळे विचारांना चालना मिळते.
अ) सिद्धांत ब) गृहीतक क) निरीक्षण ड) वरील सर्व

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 संशोधन आराखड्याचे महत्त्व
- 2 गृहीतकाची वैशिष्ट्ये
- 3 मुलाखतीच्या मर्यादा
- 4 पूर्व संशोधनाची गरज

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 संशोधन आराखड्याचे प्रकार सांगा.
- 2 मुलाखतीचे प्रकार कोणते?
- 3 उपयोजित संशोधनाची संकल्पना सांगा.
- 4 संकल्पिकरण ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संशोधनाचा आराखडा म्हणजे काय ? संशोधन आराखड्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- 2 संशोधन म्हणजे काय ? संशोधनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 अभ्यास विषय असलेल्या घटनेचे संभाव्य व शक्य स्पष्टीकरण म्हणजे होय.
अ) संकल्पना ब) गृहीतक क) विज्ञान ड) यापैकी नाही
- Option 2
2 हे संशोधनास बळकटी आणतात.
अ) तथ्य ब) सिद्धांत क) गृहीतक ड) निरीक्षण
- Option 3
3 संशोधनाची सुरवात ----- ने होते.
अ) संकल्पना ब) परिकल्पना क) वर्गीकरण ड) निरीक्षण
- Option 2
4 ----- हे संशोधनाला बळकटी प्राप्त करून देतात.
अ) तथ्य ब) नमुना क) गृहीतक ड) संकल्पना
- Option 1
5 आदर्श वैशिष्ट्याच्या आधारे मांडले जाणारे गृहीतक म्हणजे ----- होय.
अ) संशोधनात्मक गृहीतक ब) शून्य गृहीतक क) आदर्श गृहीतक ड) कामचलाऊ गृहीतक
- Option 2
6 संशोधनासाठी आवश्यक माहिती संशोधक स्वतः मिळवतो त्यास ----- म्हणतात.
अ) प्राथमिक तथ्य ब) दुय्यम तथ्य क) सर्वेक्षण ड) वरील सर्व
- Option 1
7 ----- चा समावेश प्राथमिक सामग्रीत होतो.
अ) संदर्भ ग्रंथ ब) मासिके क) वर्तमानपत्रे ड) प्रश्नावली
- Option 4
8 ज्या प्रश्नावलीमध्ये प्रश्नांची उत्तरे दिलेली नसतात तिला ----- म्हणतात.
अ) मुक्त प्रश्नावली ब) बंदिस्त प्रश्नावली क) चित्रमय प्रश्नावली ड) मिश्रित प्रश्नावली
- Option 1
9 ----- हे मुलाखत तंत्राचे वैशिष्ट्य आहे.
अ) व्यक्तिगत आदान प्रदान ब) केवळ दोनच व्यक्ती क) अनियोजित कार्यक्रम ड) वरील सर्व
- Option 4
10 खालीलपैकी कोणते विधान गुणात्मक संशोधनाच्या बाबतीत चुकीचे आहे.
अ) माहिती सखोल आणि सामग्रीमध्ये समृद्ध आहे.
ब) स्पष्टीकरणात खूप कौशल्य आवश्यक आहे.
क) परिणामात्मक संशोधनापेक्षा जास्त वेळ आणि खर्च लागतो.
ड) कारणात्मक गृहीतक तपासण्यासाठी वापरले जाऊ शकते.
- Option 3
11 "अर्थशास्त्र ही विज्ञानाची एक शाखा आहे." असे कोणी म्हटले आहे.
अ) पेरी ब) ह्यूम क) मार्शल ड) जे आर हिक्स

12 अर्थशास्त्रीय संशोधनात कोणत्या पद्धतीचा वापर केला जात नाही ?

अ) तार्किक ब) काल्पनिक क) ऐतिहासिक ड) प्रायोगिक

Option 1

13 प्रारंभीच्या काळातील अर्थशास्त्रीय संशोधन मुख्यत्वे पद्धतीने केले जात असे.

अ) प्रायोगिक ब) संख्याशास्त्रीय क) निगमन ड) विगमन

Option 3

14हे संशोधनाचा आरंभ बिंदू होय.

अ) संकल्पना ब) वर्गीकरण क) गृहीतक ड) निरीक्षण

Option 3

15 मुळे विचारांना चालना मिळते.

अ) सिद्धांत ब) गृहीतक क) निरीक्षण ड) वरील सर्व

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 संशोधन आराखड्याचे महत्त्व

Ans:

2 गृहीतकाची वैशिष्ट्ये

Ans:

3 मुलाखतीच्या मर्यादा

Ans:

4 पूर्व संशोधनाची गरज

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 संशोधन आराखड्याचे प्रकार सांगा.

Ans:

2 मुलाखतीचे प्रकार कोणते?

Ans:

3 उपयोजित संशोधनाची संकल्पना सांगा.

Ans:

4 संकल्पिकरण ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संशोधनाचा आराखडा म्हणजे काय ? संशोधन आराखड्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

Ans:

2 संशोधन म्हणजे काय ? संशोधनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:
